

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/171724,Tobie-Polsko-uroczystosc-oznaczenia-grobu-po-wstancu-slaskiego-sp-ppor-Henryka-Lu.html>
18.04.2024, 11:36

„Tobie Polsko” uroczystość oznaczenia grobu powstańca śląskiego śp. ppor. Henryka Ludwika Błaszczyka - Katowice, 10 października 2022

W dniu 10 października 2022 r. na cmentarzu parafialnym pw. św. Józefa w Katowicach-Załężu przy ul. ks. P. Pośpiecha odbyła się uroczystość oznaczenia grobu śp. ppor. Henryka Ludwika Błaszczyka znakiem pamięci „Tobie Polsko”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach. W uroczystości wzięli udział: Joanna Piontek - córka powstańca wraz z mężem, Anna i Barbara Piontek - wnuczki weterana, Krystyna Panek wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Katowicach, ks. dr Grzegorz Kucza z Parafii pw. św. Józefa w Katowicach-Załężu,

przedstawiciel Sejmu Śląskiego, Jerzy Dolinkiewicz - wieloletni Radny Miasta Katowice, Poczet Sztandarowy Szkoły Podstawowej nr 20 im. Tadeusza Rejtana w Katowicach, mieszkańcy Katowic - Załęża oraz Jan Kwaśniewicz - naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Katowicach.

Uroczystość została poprzedzona Mszą Świętą w kościele parafialnym. Następnie uczestnicy uroczystości udali się na cmentarz w celu oznaczenia grobu śp. ppor. Henryka Błaszczyka znakiem pamięci „Tobie Polsko”. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował Jan Kwaśniewicz naczelnik OBUWiM w Katowicach, który poprowadził uroczystość. Na początku uroczystości trębacz odegrał Hymn Państwowy. Po przywitaniu gości, Jan Kwaśniewicz przybliżył zgromadzonym gościom genezę akcji „Powstańcy to wiara, nadzieja i cud! Ocalmy groby powstańców śląskich od zapomnienia”, symbolikę znaku pamięci „Tobie Polsko” oraz życiorys powstańca. Następnie Anna Piontek i Jan Kwaśniewicz dokonali oznaczenia grobu. Przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego odczytał list Marszałka Jakuba Chełstowskiego do zgromadzonych na uroczystości. Głos również zabrała Anna Piontek, która przedstawiła epizody z życia śp. Henryka Błaszczyka. Nie zabrakło także modlitwy, którą poprowadził ks. Grzegorz Kucza. Na zakończenie zgromadzeni goście złożyli kwiaty.

Ppor. Henryk Ludwik Błaszczyk urodził się 13 lipca 1900 r. w Załężu (obecnie Katowice) w rodzinie Franciszka i Jadwigi z d. Słotorz. W latach 1906-1914 uczęszczał do szkoły powszechnej. Następnie rozpoczął pracę na kopalni „Kleofas”. W latach 1920-1921 brał udział w II i III powstaniu śląskim oraz należał do Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska. Podczas II powstania walczył na terenie obecnego Załęża (Bogucice, Józefowiec, Dąb, Załęże). W czasie III powstania walczył w szeregach 3 kompanii 2 baonu I pułku powstańczego (dowodzonego przez Walentego Fojkisa) na szlaku Nowy Bytom – Sławęcice – Stare Koźle – Kędzierzyn – Góra św. Anny – Zalesie – Lichina. Po zakończeniu ostatniego powstania śląskiego wstąpił do Straży Gminnej w Załężu, gdzie pełnił służbę do czasu przyłączenia Górnego Śląska do Polski. W następnych latach pracował w kopalni. W marcu 1925 r. rozpoczął pracę na poczcie w Katowicach. W czasie II wojny światowej został aresztowany przez Niemców i początkowo osadzony w obozie w Łodzi. Następnie został skierowany do pracy przymusowej na terenie III Rzeszy. W latach powojennych wrócił do pracy w Urzędzie Pocztowym w Katowicach, gdzie pracował do emerytury, czyli do 1968 r. Należał do Związku Weteranów Powstań Śląskich oraz Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Został odznaczony m.in. Krzyżem na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi, Medalem Zwycięstwa i Wolności (1945 r.), Śląskim Krzyżem Powstańczym (1947 r.), Krzyżem Kawalerskim oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1967 r., 1981 r.). Zmarł 28 października 1992 r. w Katowicach.

Opr.: D. Mikoda

Akcja oznaczania grobów znakiem pamięci opracowanym przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach rozpoczęła się 5 lipca 2021 r w dzień setnej rocznicy zakończenia III powstania śląskiego. Znak pamięci „Tobie Polsko” ma formę proporzyczka o rozmiarach ok. 20 x 8 cm wykonanego z porcelany nagrobnej. Umieszczono na nim inwokację „Tobie Polsko”, pod którą znajduje się wizerunek orła otoczonego datami powstań, a poniżej napisy „Grób Powstańca Śląskiego” i „Instytut Pamięci Narodowej”. Proporzec jest wzorowany na sztandarze powstańczym „Tobie Polsko”, który wykonano na początku 1920 r. w pracowni przy redakcji „Katolika” w Bytomiu i który obecnie znajduje się w zbiorach Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny. Muzeum posiada także fotografię z uroczystości upamiętniającej uchwalenie Konstytucji 3 Maja, która przedstawia pochód mieszkańców wsi Osiek (pow. strzelecki, woj. opolskie) z tymże sztandarem niesionym przez A. Szulca do Rozmierzy. Uroczystości te obchodzono na całym Górnym Śląsku w niedzielę 2 maja 1920 r. i były to pierwsze legalne obchody tej rocznicy na tym terenie. Dzięki postanowieniom artykułu 88 Traktatu Wersalskiego o przeprowadzeniu plebiscytu, dla zapewnienia jego bezstronności, w lutym 1920 r. obszar plebiscytowy wyłączono z państwa niemieckiego i poddano kontroli wojsk alianckich, a pełnię władzy przejęła na nim Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa Górnego Śląska z gen. Henri Le Rondem na czele. Umożliwiło to Polakom legalne demonstrowanie swoich dążeń i używanie symboli narodowych.

